

Motion till riksdagen 2019/20:3039

av **Serkan Köse (S)**

Omställningspension vid dödsfall

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av omställningspensionen vid dödsfall och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Omställningspensionen är en ersättning för en del av den försörjning som din maka eller make bidrog med till ert gemensamma hem. Omställningspensionen motsvarar 55 procent av den avlidnes antagna inkomstpension. I den antagna inkomstpensionen ingår det som den avlidne tjänat in fram till sin död men även den pension som antas ha kunnat tjänas in från dödsfallet fram till 65 års ålder.

Omställningspensionen kan fås av personer som är yngre än 65 år och har bott tillsammans med sin make, maka eller registrerade partner vid dödsfallet. De ska även vid dödsfallet uppfylla en av punkterna:

- bott tillsammans med barn under 18 år som båda eller någon av makarna hade vårdnaden om.
- bott tillsammans med sin make, maka eller registrerade partner utan avbrott under de senaste fem åren.

Sambor räknas som efterlevande make eller maka om de:

- har eller har haft barn tillsammans.
- väntade gemensamt barn vid dödsfallet.
- tidigare har varit gifta eller registrerade partner.

Det räcker alltså inte med att enbart ha bott tillsammans med den avlidne. Man får dessutom omställningspension i endast tolv månader. Den som fyller 65 år under perioden kan från den månaden inte längre få ersättningen. Den kan dock förlängas om man har minderåriga barn. Garantipension kan även betalas ut i vissa fall. Rätten till

omställningspension försvinner om man gifter om sig eller får barn eller sammanbor med den andre föräldern.

Att ställa om ekonomin då dödsfall inträffar i en familj är en process som tar tid. Det är därför viktigt att omställningspensionen gör det ekonomiskt möjligt att få en nödvändig tid till att ställa om levnadsvanor, boenden och ekonomiska åtaganden. Det kan handla om att flytta till ett mindre boende, att lösa lån, sälja sin bil mm. Många åtgärder som tar tid.

För den familj där båda makarna eller samborna är över 65 år utgår ingen omställningspension alls. Oavsett ålder vid dödsfallet får den kvarvarande maken/ maken/sambon en tid då ekonomin måste kunna ställas om och anpassas, man bör se över om den fyller det syftet.

Serkan Köse (S)